

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Zdrowia (6.)
w dniu 8 lutego 2012 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2012 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: Zdrowie; Rzecznik Praw Pacjenta; Rezerwy celowe; Budżety wojewodów ogółem, a także plany finansowe: Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych; Profilaktycznego Domu Zdrowia w Juracie; Wydawnictwa Edukacyjnego Parpamedia; Agencji Oceny Technologii Medycznych (druk senacki nr 53, druki sejmowe nr 44, 134 i 134-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Rafał Muchacki)

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Witam panią minister oraz pana ministra ze współpracownikami.

Żeby wszystko sprawnie poszło, poproszę pana ministra Rzemka o przedstawienie projektu ustawy budżetowej.

Proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo!

Wysłaliśmy Wysokiej Komisji informację w dniu 16 stycznia. Przedstawię najistotniejsze założenia, jakimi kierowano się przy opracowywaniu tej ustawy budżetowej w naszej części, części 46.

Średnioroczny wskaźnik wynagrodzenia w państwowej strefie budżetowej wynosi 100%, czyli nie ma wzrostu, a średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wynosi 102,8%. W ramach działu „Ochrona zdrowia”, realizowanego w ramach różnych części budżetowych, w budżecie państwa na rok 2012 zaplanowane zostały wydatki na poziomie 6 miliardów 914 milionów zł. Łącznie z rezerwami celowymi jest to kwota 7 miliardów 317 milionów zł, co stanowi 97% wydatków w dziale „Ochrona zdrowia” w stosunku do wydatków w ustawie budżetowej na rok 2011. Spadek wydatków wynika z zakończenia w 2011 r. realizacji programu wieloletniego „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”, na który w rezerwach celowych w roku 2011 było przeznaczony 976 milionów zł. Ten program się zakończył. W roku 2012 w rezerwach celowych jest kwota 400 milionów zł przeznaczona na wsparcie działań w zakresie przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i stąd ta różnica.

Ponadto wydatki ochrony zdrowia zaplanowano w dwóch funduszach celowych, a mianowicie w Funduszu Pracy, w którym na staże podyplomowe oraz specjalizacje medyczne jest przeznaczony 717 milionów zł, oraz Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, w którym wydatki są określone na poziomie 18 milionów zł.

Mają państwo również załącznik nr 4 do ustawy budżetowej... W budżecie środków europejskich kwota dla części 46 wynosi 339 milionów zł.

Uwzględniając wszystkie wymienione źródła wydatków, na ochronę zdrowia w roku 2012 zaplanowano łącznie 8 miliardów 391 milionów zł...

W wyniku zmian dokonanych w Sejmie wydatki na ochronę zdrowia zwiększyły się o 9 milionów zł, z czego 6 milionów zł jest w części 29 „Obrona narodowa”, a 3 miliony zł są w budżetach wojewodów.

Jeżeli chodzi o dochody w części 46, to zaplanowano je w wysokości 161 milionów zł. To są dochody o 15% wyższe niż w roku 2011. Większość z nich, ponad 90%, dotyczy rejestracji produktów leczniczych i biobójczych oraz wpisu do rejestru wyrobów medycznych. Wydatki zostały zaplanowane w kwocie 3 miliardów 949 milionów zł i stanowią 107% planu na rok 2011.

Poziom finansowania poszczególnych zadań jest przedstawiony w informacji, w tabeli nr 3, nazwanej „Planowane wydatki w części 46”... Wydatki zaplanowane na rok 2012 w poszczególnych działach przedstawiają się następująco. W dziale „Administracja publiczna” wydatki kształtują się na poziomie 65 milionów zł. W tej kwocie ujęte są również środki w wysokości ponad 9 milionów zł na współfinansowanie realizacji czterech programów operacyjnych Unii Europejskiej oraz środki na przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w wysokości 591 tysięcy zł.

W dziale „Obrona narodowa” zaplanowano środki w wysokości 11 milionów 500 tysięcy zł.

W dziale „Szkolnictwo wyższe” ujęto środki na kształcenie kadr medycznych w wysokości 1 miliarda 362 milionów zł. W ramach tego działu są również realizowane inwestycje polegające na rozbudowie i modernizacji bazy dydaktycznej uczelni. Na ten cel przeznaczony 33 miliony zł. Jest to kontynuacja sześciu inwestycji: w Bydgoszczy, Katowicach, Lublinie, Szczecinie i we Wrocławiu. 976 tysięcy zł przeznaczony na współfinansowanie dwóch projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.

Najwięcej, bo 63% wydatków w części 46, w dziale „Ochrona zdrowia”, przeznaczony jest na realizację programów polityki zdrowotnej, świadczeń wysokospecjalistycznych, ratownictwa medycznego oraz zadań inspekcji sanitarnej, inspekcji farmaceutycznej oraz Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Wydatki w dziale „Ochrona zdro-

wia” na rok 2012 zaplanowano w wysokości 2 miliardów 501 milionów zł. Większość zadań w „Ochronie zdrowia” będzie finansowana na takim poziomie jak w roku 2011 lub nieznacznie wyższym, w szczególności dotyczy to programów polityki zdrowotnej i na to zadanie jest przeznaczona największa kwota, 727 milionów zł.

W wyniku dokonanych w Sejmie zmian w ramach kwot przesunięto kwotę 28 milionów zł z wydatków majątkowych na wydatki bieżące w narodowym programie leczenia chorych na hemofilię.

W roku 2012 zakładamy realizację trzynastu programów. Są one wymienione na stronie 45 informacji. Pragnę tylko zwrócić uwagę na to, że aż 34% środków zaplanowanych na programy polityki zdrowotnej należy do jednego programu, a mianowicie do „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”, na który – zgodnie z ustawą – przeznaczono kwotę 250 milionów zł.

Zaplanowano również środki na realizację nowego programu zdrowotnego. Jest to „Ogólnopolski program wczesnej diagnostyki obrazowej nowotworów u dzieci” na lata 2012–2016.

Na świadczenia wysokospecjalistyczne zaplanowano środki w wysokości 318 milionów zł. Przewidujemy kontynuację finansowania z budżetu wszystkich świadczeń realizowanych w roku 2011.

Znaczące wydatki w dziale „Ochrona zdrowia”, ponad 207 milionów zł, zaplanowano na świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego.

W omawianym dziale ważnym zadaniem jest również dofinansowanie inwestycji w szpitalach klinicznych. Aktualnie w wykazie jest siedem inwestycji na łączną kwotę 559 milionów zł. Inwestycje te są w Bydgoszczy, Białymstoku, Gdańsku, Krakowie, Łodzi i w Warszawie. W tym roku planowane jest zakończenie dwóch inwestycji: w Gdańsku i Łodzi. Szczegółowy opis tych inwestycji jest przedstawiony... Zresztą te inwestycje są omawiane co roku, są kontynuowane, więc na pewno są państwu również dobrze znane. Należy dodać, że oprócz inwestycji wieloletnich realizujemy w szpitalach jedenaście zadań budowlanych na łączną kwotę 72 milionów zł.

Piąty dział finansowy w budżecie ministra zdrowia to wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego. W rozdziale „Biblioteki” chodzi o bibliotekę, na którą przeznaczamy około 9 milionów zł. Są to środki o podobnej wysokości jak w roku poprzednim.

W ramach budżetu części 46 zostały zaplanowane dotacje celowe i podmiotowe – zawarte w załączniku nr 8 – w kwocie 2 miliardów 421 milionów zł. Są to głównie dotacje celowe, na ponad 1 miliard zł. Na inwestycje w uczelniach medycznych zaplanowano 33 miliony zł, o których wspominałem, w szpitalach ogólnych – 500 tysięcy zł, w szpitalach klinicznych – 643 miliony zł, w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym – 350 tysięcy zł oraz w Agencji Oceny Technologii Medycznych – 320 tysięcy zł. Na zadania ustawowe publicznej służby krwi dla regionalnych centrów krwiodawstwa przeznaczono kwotę 89 milionów zł. Dla jednostek spoza sektora finansów publicznych, czyli Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom i Zwalczania AIDS, zaplanowano kwotę około 1 miliona zł, dla Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

– niecałe 6 milionów zł, a na profilaktykę problemów alkoholowych oraz profilaktykę zdrowotną – w sumie około 3 milionów zł.

Dla Narodowego Funduszu Zdrowia na sfinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych osobom nieubezpieczonym oraz na leczenie obywateli za granicą przeznaczona będzie najprawdopodobniej około 211 milionów zł. Na realizację programu wieloletniego „Polskie Sztuczne Serce” przeznaczona jest kwota około 2 milionów zł. Na zadania wykonywane przez izby pielęgniarzek i położnych zaplanowano około 4 milionów zł, przez izby lekarskie – około 3 milionów zł, izby aptekarskie – 432 tysiące zł, na statystykę publiczną w ochronie zdrowia – około 0,5 miliona zł.

Na dotacje podmiotowe zaplanowano środki w wysokości 1 miliarda 421 milionów zł. Na działalność dydaktyczną uczelni medycznych zaplanowano kwotę w wysokości 1 miliarda 231 milionów zł, na bieżące funkcjonowanie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego – kwotę około 80 milionów zł, na dofinansowanie Agencji Oceny Technologii Medycznych – kwotę 7 milionów zł i na działalność wspomnianej Głównej Biblioteki Lekarskiej – 9 milionów zł.

Omawiając wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, według danych zawartych w załączniku nr 10, pragnę poinformować, że w części 46 zaplanowano wynagrodzenia na kwotę 148 milionów zł.

W załączniku nr 11 do ustawy budżetowej zostały przedstawione programy wieloletnie. Chciałbym tylko pokrótce przypomnieć państwu, jakie mamy programy wieloletnie. Jest to... Na ten cel w ramach naszej części zostały zaplanowane środki w wysokości 856 milionów zł. Na program „Polskie Sztuczne Serce” planuje się przeznaczyć kwotę 1 miliona 750 tysięcy zł. Program ma zostać zakończony w roku 2012. Na „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych” zaplanowano ustawową kwotę 250 milionów zł. Na inwestycje chcemy wykorzystać około 200 milionów zł, a pozostałe środki będą na profilaktykę. Kolejnym programem jest „Narodowy program rozwoju medycyny transplantacyjnej”. Jest on nowym programem, na który będzie przeznaczona kwota 45 milionów zł.

Zostały inwestycje budowlane. Tak jak już wspominałem, na program „Przebudowa i rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku” zaplanowano kwotę 133 milionów zł. Na „Wieloletni Program Medyczny Rozbudowy i Przebudowy Szpitala Uniwersyteckiego w Bydgoszczy” – kwotę około 99 milionów zł. Na Akademickie Centrum Innowacyjno-Dydaktyczne w Gdańsku przeznaczono kwotę 82 milionów zł i będzie już zakończenie... Na „Nową siedzibę Szpitala Uniwersyteckiego Kraków-Prokocim” przeznaczona jest kwota 45 milionów zł, a na Centrum Kliniczno-Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi kwota 42 milionów zł. Na budowę dziecięcego Uniwersyteckiego Szpitala Pediatricznego w Warszawie zaplanowano kwotę 127 milionów zł, na przebudowę dziecięcego szpitala w Krakowie 30 milionów zł. To są te inwestycje wieloletnie, realizowane już od jakiegoś czasu, więc nie będę ich omawiał. Jeśli ewentualnie będą pytania, to chętnie odpowiem.

Jeżeli chodzi o rezerwę, to minister zdrowia ma wspomnianą rezerwę w wysokości 400 milionów zł – jest to

poz. 47 – na realizację zadań w zakresie wsparcia podmiotów, które przekształcą samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe. Zgodnie z ustawą o działalności leczniczej podmioty te będą mogły korzystać ze wsparcia z budżetu państwa.

Utworzono również w poz. 48 rezerwę celową, będącą w dyspozycji ministra finansów, w kwocie 2 milionów 600 tysięcy zł na wydatki na działalność wojewódzkiej komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych.

Minister zdrowia jest również dysponentem jednego z funduszy celowych – tego funduszu, o którym wspominałem – Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych. Kwota przeznaczona na niego na ten rok to 18 milionów zł. W wyniku zmian dokonanych w Sejmie nastąpiła zmiana brzmienia zadań wynikających z ustawy tworzącej fundusz celowy w celu dostosowania ich do treści nowych zadań, określonych w nowelizacji ustawy o grach hazardowych. Podano zmniejszoną o 1 milion zł dotację na zakup pozostałych usług, przeniesioną z zadań bieżących.

Na zakończenie omawiania wydatków bezpośrednio związanych z tym budżetem chciałbym jeszcze wspomnieć o wydatkach budżetu środków europejskich. Budżet środków europejskich, stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych, obejmuje refundację wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację pomocy technicznej, i wynosi w tym roku prawie 340 milionów zł. Z tego w dziale 750 „Administracja publiczna” 13,5 miliona zł będzie przeznaczony na realizację programów operacyjnych i mechanizmów finansowych.

W dziale 851 „Ochrona zdrowia” pozostanie kwota 326 milionów zł, z czego na Program Operacyjny „Innowacyjna gospodarka” będą przeznaczony 82 miliony zł, na Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” – 209 milionów zł, na Program Operacyjny „Kapitał ludzki” – 28 milionów zł oraz na Szwajcarsko-Polski Program Współpracy – 7 milionów zł. Łącznie na realizację – ze współfinansowaniem krajowym, czyli z dołożeniem naszych pieniędzy – będzie przeznaczona kwota 427 milionów zł.

Jeżeli chodzi o budżety wojewodów, to dochody w tej części zaplanowano na poziomie 117 milionów zł. Są one mniejsze niż w roku 2011. W wyniku prac w Sejmie zwiększono jeszcze te dochody o 5 milionów zł. Te dochody pochodzą z wpływu opłat uzyskanych przez inspekcję farmaceutyczną oraz inspekcję sanitarną w wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

Jeżeli chodzi o wydatki, to przeznaczona została na nie kwota 3 miliardy 735 milionów zł. Na wydatki bieżące zaplanowano 3 miliardy 726 milionów zł, a na wydatki majątkowe 9 milionów zł. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej będzie przeznaczona kwota 18 tysięcy zł. W wyniku prac w Sejmie zwiększono ją o 3 miliony zł, głównie chodzi o remonty.

Zaplanowane wydatki na ochronę zdrowia w budżecie wojewodów wzrosły de facto o 1,2% w stosunku do roku 2011.

Wydatki na składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych mnożnikiem zaplanowano w wysokości 1 miliarda 66 milionów zł. I to jest kwota

o 5 milionów zł mniejsza niż w roku 2011. W roku 2012 udział wydatków zaplanowanych na ochronę zdrowia w budżetach wojewodów ogółem to 16%. W wydatkach tych zaplanowano również 9 milionów zł na wydatki majątkowe, z czego na inspekcję sanitarną będzie przeznaczony 8 milionów zł, na inspekcję farmaceutyczną – 284 tysiące zł, na ratownictwo medyczne – 600 tysięcy zł i 20 tysięcy zł na centra zdrowia publicznego.

Przewidziane w ustawie budżetowej dotacje celowe w budżetach wojewodów wynoszą 1 miliard 840 milionów zł, z czego oczywiście największa kwota, 1 miliard 839 milionów zł, jest przeznaczona na ratownictwo medyczne, a 241 tysięcy zł na zadania realizowane przez stowarzyszenia w zakresie zwalczania AIDS.

Dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami realizowanych w ochronie zdrowia przez gminy, powiaty oraz samorządy województw wyniosą 1 miliard 100 milionów zł. Przeznaczone są one na finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby niemające uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych na rok 2012 zaplanowano w wysokości 632 milionów zł, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym. Dla osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzenia jest to kwota 619 milionów zł, a środki na wynagrodzenia dla członków korpusu służby cywilnej będą wynosiły 13,5 miliona zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Bardzo proszę panią minister Kozłowską o zabranie głosu.

Rzecznik Praw Pacjenta Barbara Kozłowska:

Wysoka Komisjo!

Przedstawiam informację dotyczącą projektu budżetu państwa na 2012 r. w zakresie części budżetowej 66 „Rzecznik Praw Pacjenta”.

„Dochody” w części 66 budżetu państwa: Rzecznik Praw Pacjenta na 2012 r. nie planuje realizacji dochodów budżetu państwa.

„Wydatki bieżące”. Wydatki w części 66 „Rzecznik Praw Pacjenta” zostały sklasyfikowane w dziale 750 „Administracja państwowa”, w rozdziale 75001 „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej”. Wydatki ogółem zaplanowane na rok 2012 przez Rzecznika Praw Pacjenta wynoszą 8 milionów 258 tysięcy zł i w stosunku do ustawy na rok 2011 kształtują się na poziomie 125,29%. Wydatki bieżące zaplanowane w kwocie 8 milionów 255 tysięcy zł są wyższe o 1 milion 816 tysięcy zł, to jest o 28,2%, w stosunku do 2011 r. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta docelowy budżet biura został określony w wysokości 11 milionów zł, przy zatrudnieniu wynoszącym sto dziesięć etatów. W związku z tym w chwili obecnej brakuje 2 milionów 74 tysięcy zł

oraz dwudziestu dwóch etatów. Dwadzieścia jeden etatów to będą etaty członków korpusu służby cywilnej, a jeden etat to będzie etat osoby zajmującej kierownicze stanowisko państwowe. Zasadniczy wpływ na wzrost planowanych wydatków w 2012 r. ma zwiększenie zatrudnienia o dwadzieścia etatów w wyniku przyznania Rzecznikowi Praw Pacjenta w 2011 r., uchwałą nr 109/2011 Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2011 r., rezerwy celowej – część 83, poz. 19 – na zwiększenie wynagrodzeń wynikające ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych.

Przedstawiam państwu dane dotyczące wynagrodzeń wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta w podziale na grupy pracownice, bez środków na składki ZUS i Fundusz Pracy w latach 2011–2012. Ogółem w 2011 r. na wynagrodzenia były 3 miliony 752 tysiące zł, a w 2012 r. jest 5 milionów 132 tysiące zł. Na wynagrodzenia osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń przeznaczono sumę 219 tysięcy zł w 2011 r. i 233 tysięcy zł w 2012 r. Członkowie korpusu służby cywilnej – 3 miliony 269 tysięcy zł w 2011 r., w 2012 r. – 4 miliony 635 tysięcy zł. Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe – 264 tysiące zł w 2011 r. i 264 tysiące zł w 2012 r. W Biurze Rzecznika Praw Pacjenta na rok 2012 planuje się zatrudnienie na poziomie osiemdziesięciu ośmiu etatów, w tym: osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – dziewięć etatów, członkowie korpusu służby cywilnej – siedemdziesiąt siedem etatów, osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe – dwa etaty.

Bieżące wydatki pozapłacowe są wyższe od zaplanowanych na rok 2011 o 9,87% i wyniosą 2 miliony 216 tysięcy zł. Struktura planowanych wydatków bieżących na rok 2012 w części „Rzecznik Praw Pacjenta” wygląda w ten sposób, że wydatki pozapłacowe to 27%, a wydatki płacowe to 73%.

„Wydatki majątkowe”. Rzecznik Praw Pacjenta nie planuje na 2012 r. realizacji wydatków majątkowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję uprzejmie, Pani Minister.

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę panie senator i panów senatorów o zabieranie głosu...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, właśnie o to proszę.

Senator Stanisław Karczewski:

Mam jedno – na razie może – pytanie do pana ministra, jeśli można. Mianowicie w strukturze wydatków w dziale „Szkolnictwo” środki na stypendia dla wyróżniających się studentów to 554 tysiące zł, a na stypendia dla cudzoziemców to 1 milion 465 tysięcy zł, jak rozumiem. Mam takie pytanie: jak dużo studentów zagranicznych studiuje w Polsce i z czym łączą się stypendia, w jakich przypadkach przyznawane są te stypendia dla studentów zagranicznych?

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Pan senator Kraska, bardzo proszę.

Senator Waldemar Kraska:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, w części 83 „Rezerwy celowe”, w poz. 47 są ujęte środki w wysokości 400 tysięcy zł na tak zwane odciążanie szpitali, mówiąc skrótowo. Wiemy, że w tej ustawie macie państwo zapisany 1 milion 400 tysięcy zł. Prawda? Na rok 2012 jest przewidziane 400 tysięcy zł...

(Głos z sali: 400 milionów zł.)

400 milionów zł, tak, przepraszam. Czy państwo uważacie, że to jest wystarczająca kwota w przypadku, gdy będzie dość duża liczba chętnych do przekształcenia się w spółki kapitałowe? Bo wiemy, biorąc pod uwagę zadłużenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, że jest to bardzo niewielka kwota. I co się stanie, jeżeli ta kwota będzie za mała, bo będzie wielu chętnych? Czy państwo uważacie, że samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, które będą chciały się przekształcać, będą miały w pełni pokrycie tych środków przez państwo? To było pierwsze pytanie.

I drugie pytanie. W rozdziale 85141 „Ratownictwo medyczne”...

(Głos z sali: Która strona?)

Czterdziesta pierwsza. Widzimy, że jest tam nawet niewielki wzrost – 2% z kawałkiem – w porównaniu z poprzednim rokiem. Ale w tej chwili powstają nowe plany zabezpieczenia medycznego poszczególnych województw i czytamy w mediach, że wojewodowie zmniejszają liczbę jednostek ratownictwa medycznego. Czy uważacie państwo, że przy takim samym sposobie finansowania ta liczba zostanie na takim samym poziomie? Czy w 2012 r. zostanie tyle samo jednostek ratownictwa medycznego? To finansowanie jest podobne, ale wojewodowie ograniczają... Czy państwo wiecie coś na ten temat?

To na razie tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Pan senator Gogacz. Proszę.

Senator Stanisław Gogacz:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Pierwsze pytanie mam do pana ministra. Dotyczy ono informacji, którą znajdujemy w projekcie budżetu, odnośnie do składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. I w związku z tym, że przetoczyła się dyskusja – przy okazji ustawy refundacyjnej itd. – dotycząca ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce, powszechnego ubezpieczenia... Chciałbym zapytać, czy pan minister mógłby powiedzieć, kim są te osoby, które są nieubezpieczone, jaka to jest grupa, patrząc socjologicznie. A także czy mógłby pan przedstawić liczbę tych osób, czy pan dysponuje takimi informacjami? To było pierwsze pytanie.

A drugie pytanie kieruję do pani rzecznicz. W uzasadnieniu do pozycji dotyczącej wielkości środków, które pani otrzyma, znalazłem informację, że uzasadnieniem dla tej wielkości jest uzasadnienie do projektu ustawy o Rzeczniku Praw Pacjenta. I chciałbym zapytać, czy według pani rzecznicz takie umocowanie jest dobrym umocowaniem. Bo wydaje mi się, że kiedy zajrzymy do ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, to zobaczymy, że tam ten wachlarz praw, jakie przysługują pacjentom... No, można tu przytaczać te wymienione enumeratywnie prawa, ale myślę, że nie ma potrzeby, bo każdy z nas pewnie tę ustawę w miarę dobrze zna. Moje pytanie zmierza do następującej puenty: mianowicie, czy nie wydaje się pani, że prawa pacjenta są tak cenne, że nawet gdyby trzeba było wydać więcej środków niż 11 milionów zł, to warto to zrobić, ale o tym powinny decydować oddolne działania rzeczniczka, a nie odgórne skonstruowanie budżetu? I proszę mi powiedzieć, co według pani powinno decydować o tym, że taki, a nie inny budżet powinien przysługiwać Rzecznikowi Praw Pacjenta. Czy pani dysponuje jakimiś sprawozdaniami, liczbą spraw, którymi się pani zajmowała? I czy to daje pani jakby asumpt do tego, żeby proponować zwiększenie budżetu na ten rok, czy tylko kieruje się pani zapisem z uzasadnienia do projektu ustawy o Rzeczniku Praw Pacjenta? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Już były trzy pytania, to może poprosimy pana ministra Rzemka o odpowiedź.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek:

Dziękuję bardzo.

Jeżeli chodzi o pytania dotyczące cudzoziemców... W tym roku na kontynuację finansowania przyznawanych stypendiów, kształcenie przeddyplomowe zaplanowano kwotę 1 miliarda 164 milionów zł. Studenci... Przewiduje się sto trzynaście osób i na każdą osobę liczone jest 900 zł razy dziewięć miesięcy nauki. Na obowiązkowe praktyki wakacyjne studentów, którzy muszą pozostać na wakacje w Polsce – a jest to około pięćdziesięciu pięciu osób – na jeden miesiąc również liczymy po 900 zł. I środki dla słuchaczy Studium Języka Polskiego – przewidziano około piętnastu osób – wyliczamy tak samo: dziesięć miesięcy razy 900 zł.

Jeżeli chodzi o kształcenie podyplomowe, to przeznaczono na nie kwotę 64 tysięcy zł. W tej kwocie są specjalizacje i staże dla czterech osób, po 1 tysiąc 350 zł miesięcznie na osobę, pomnożone oczywiście przez dwanaście miesięcy.

Na finansowanie nowo przyznanych stypendiów na rok 2012 są to... Słuchacze Studium Języka Polskiego – piętnaście osób dodatkowo, specjalizacje, staże podyplomowe i też doktoraty – dodatkowo będzie pięć osób przy tych samych wartościach, o których wspomniałem. Razem na zadania kontynuowane i te nowe będzie przeznaczona kwota 1 miliona 286 tysięcy zł. Jeżeli trzeba będzie coś uzupełnić, to uzupełnię.

Jeżeli chodzi o kwotę 400 milionów zł w rezerwie, to wydaje nam się, że jest to kwota — zupełnie wystarczająca. Tak jak pan wspomniał, nie jest to całkowita kwota, bo ten program jest rozpisany na lata 2012–2013. W przyszłym roku – tak się spodziewamy – będzie zwiększenie liczby przekształceń. Zresztą, jak dobrze państwo wiedzą, ustawa weszła w życie i dopiero przy rozliczaniu się, po roku 2012, a nie w roku obecnym, te jednostki będą podejmować na pewno więcej decyzji co do przekształceń i dalszej działalności, formy działalności tych szpitali. Wydaje nam się, że jest to kwota w zupełności zabezpieczająca potrzeby na ten rok.

Jeżeli chodzi o budżety wojewodów, o ratownictwo medyczne, to ja nie słyszałem, żeby tam gdzieś było zmniejszenie ilości... Natomiast...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Słucham?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeżeli chodzi o liczbę karetok... Ale rzeczywiście mają się zmniejszyć zakresy, mają powstawać centra powiadamiania ratunkowego i mają być ujęte inne obszary. I to rzeczywiście wojewodowie już... Co było w tym roku przy kontraktowaniu powodem trochę większego zamieszania niż rokrocznie, powiedzmy, przy przesuwaniu. Na samo ratownictwo medyczne będą przeznaczone większe środki. Zresztą tak jak w roku 2011, tak samo i w tym roku wojewodowie sugerują, że jeżeli będzie można – bo zostają im środki częściowo po kontraktowaniu tam, gdzie są dwa, trzy podmioty, które walczą również ceną – to żeby te środki przeznaczyć na dofinansowanie w niektórych miejscach, chociaż tak zwanych połówek, czyli karetok sezonowych, dodatkowych miejsc wyjazdowych. Natomiast...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Waldemar Kraska:

Bo w tym roku była taka sama sytuacja. Wojewodom zostały te pieniądze. Wojewodowie chcieli dołożyć, jak pan mówi, te pół karetki. Ale minister nie wyraził zgody, ponieważ nie mógł tych pieniędzy jakby przesunąć w tę stronę. Czy to będzie możliwe? Bo wojewoda mazowiecki osobiście mi tłumaczył, że nie może nawet użyć tych pieniędzy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek:

Panie Senatorze, to dotyczyło przesunięć środków na wydatki majątkowe, czyli oni chcieli przeznaczyć te środki nie na nowe karetki, w sensie miejsca stacjonowania i usługi, tylko...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie. Chcieli na przykład kupić karetki dla podmiotów i takiej zgody rzeczywiście nie dostawali.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Już, sekundkę.

Proszę zwrócić uwagę na to, że zanim... Jest logiczny plan podziału, jeżeli chodzi o zabezpieczenie. W roku 2011 ich liczba została zwiększona chociażby tam, gdzie

jest sezonowość, czyli tutaj nad Zalewem Zegrzyńskim, gdzie pojawiła się dodatkowa karetka w sezonie. Czyli te zamiary... Nie tylko potrzeby finansowe... Nie bierzemy pod uwagę tylko tego, że zostają im środki i muszą je wydać, żeby wykorzystała całość środków z budżetu, ale też bierzemy pod uwagę logiczny podział. No, nie może być tak, jak było w niektórych przypadkach, że w ostatniej chwili – nie powiem, o jakie województwo chodzi – była prośba do ministra, żeby dodatkowo zwiększyć liczbę o pół zespołu, który będzie stał tylko w dzień, bo im zostają środki. To akurat nie jest powód. Ilość zabezpieczenia, liczba wyjazdów – to jest brane pod uwagę i dopiero wtedy wyrażana jest zgoda.

Jeśli chodzi o Warszawę... Akurat minister Haber zajmuje się ratownictwem. Nie pamiętam tego przykładu i nie mogę się odnieść konkretnie. Wiem, że pojawiała się to na spotkaniach kierownictwa i różne były przykłady. I tak jak mówię, w dwóch przypadkach daliśmy zgodę czasową, czyli tę wakacyjną, w jednym wypadku daliśmy zgodę na zimę, żeby zwiększyło się to... Żeby ze wzrostem liczby przybywających turystów był łatwiejszy dostęp i lepsze zabezpieczenie. To kojarzę.

Jeżeli chodzi o nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym, to tych tytułów jest dużo. Są one wymienione na stronie 70. Ale takie główne, o których można powiedzieć, żeby to przybliżyć, to chociażby świadczenia zdrowotne związane z ciążą, porodem i położeniem dla dzieci od...

(Głos z sali: Oraz.)

...przepraszam, oraz dla dzieci od zera do osiemnastego roku życia, świadczenia związane z pomocą społeczną dla osób, które nie spełniają kryterium dochodowego. I samych tych świadczeń udzielono w 2011 r. w sumie siedemset sześć tysięcy siedemset czterdzieści sześć dla osób wymienionych... z tytułów wymienionych na stronach 70 i 71. W tej chwili nie mogę powiedzieć szczegółowo, jaki był podział na te tytuły, i podejrzewam, że trzeba byłoby przeprowadzić dłużą analizę. Dziękuję.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Ministrze.
Proszę o odpowiedź panią minister Kozłowską.

Rzecznik Praw Pacjenta Barbara Kozłowska:

Odpowiadam na zapytanie pana senatora Gogacza. Co decyduje o wysokości budżetu? Przede wszystkim liczba spraw wpływających do biura. W 2009 r. to było dziewięć tysięcy spraw, w 2010 r. to było dwadzieścia osiem tysięcy spraw, a w 2011 r. – około czterdziestu tysięcy spraw. To najlepiej świadczy o tym, jak ogromne jest zapotrzebowanie społeczne na informacje, często na pomoc, a także na wnoszenie na przykład do ministra zdrowia opinii i uwag dotyczących brakujących programów bądź nowelizacji ustaw prawa medycznego.

Wydaje mi się, że ta suma – te 11 milionów zł – która była zaplanowana w 2008 r., kiedy jeszcze nie było nowelizacji ustawy i nie było mowy o tym, że będą działać komisje wojewódzkie, które w tym momencie też wyma-

gają zwiększenia obsady biura... W tym momencie, kiedy tworzone są ustawy i kiedy tworzone ten budżet, nie było też mowy o tym, że będą działać komisje lekarskie. W związku z tym ten budżet, którego potrzebuję, te 11 milionów zł, to naprawdę nie jest dużo. Dziękuję.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.
Proszę, pani senator Hatka.
(Brak nagrania)

Senator Helena Hatka:

...działania zapobiegawcze, polityka w tym zakresie. Bo jak analizuję kwoty, porównując kwoty z lat 2011 i 2012, to obserwuję realny spadek finansowania, gdyż wskaźnik wzrostu o 1% oznacza spadek finansowania. Ja chciałabym otrzymać – jeżeli nie jesteście państwo w szczegółach przygotowani – bardzo szczegółowe informacje na ten temat, bo przeglądałam ten materiał...

Kolejna kwestia to spadek finansowania ratownictwa medycznego. Bo skoro w stosunku do ubiegłego roku mamy wzrost o 1,6%, to ja bym chciała wiedzieć, czy to jest konsekwencja budowania centrów powiadamiania ratunkowego, czy to jest konsekwencja monitorowania tego, jak spadają wydatki wojewodów na ratownictwo medyczne? Jaką politykę planujecie państwo prowadzić w tym zakresie? Uzupełnię pytanie pana... Chodzi konkretnie o sytuację, która w ubiegłym roku miała miejsce w poszczególnych województwach. Powstawały centra powiadamiania ratunkowego. W czasie kontraktowania świadczeń medycznych nastąpiły oszczędności i część wojewodów zwracała się z prośbą o to, żeby pieniądze przeznaczone na finansowanie tych świadczeń przeznaczyć na infrastrukturę, która pozwoliłaby budować profesjonalne centra powiadamiania ratunkowego. Chodzi o infrastrukturę teleinformatyczną opartą na modelu, który się sprawdził w Wielkopolsce dwa lata temu. Czy planujecie państwo prowadzić taką politykę w tym zakresie? Czy w tej kwocie na ratownictwo medyczne są wydatki związane z eurocopterami, czyli z ratownictwem lotniczym, medycznym? Czy tu jest też ta kwota uwzględniona? I to była druga pula pytań.

Trzecia pula dotyczy... Ja mam jeszcze dużo pytań, ale nie chcę na razie nimi państwa zasypywać. Następną sprawą to sytuacja inspekcji sanitarnej. Kolejny raz widzę, że wzrost o 1,6% oznacza kolejny rok zmniejszonego finansowania inspekcji sanitarnej, szczególnie w województwach, bo w Warszawie krajowa inspekcja sanitarna nie odczuwa większych problemów...

(Głos z sali: Wojewódzka.)

Proszę?

(Głos z sali: Wojewódzka.)

Nie rozumiem.

(Głos z sali: Inspekcja wojewódzka ...)

Ja byłam wojewodą, więc wiem, co mówię.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

I ja chciałabym wiedzieć... W sytuacji, kiedy wiemy, że inspekcja sanitarna, po pierwsze, ma duże dochody, po drugie, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat była zdecy-

dowanie niedofinansowana – kolejne rządy oszczędzały na tej inspekcji – czy zamierzamy podjąć działania, żeby uporządkować tę sytuację? Bo może być tak, że ta administracja wymaga reorganizacji i restrukturyzacji, gdyż na przykład jest za dużo urzędników czy za dużo laboratoriów. Chciałabym wiedzieć, czy ten mały wzrost o 1,6% oznacza wdrożenie programu oszczędnościowego i racjonalizację wydatków w inspekcji przy założeniu zwiększonych dochodów...

Podobne pytanie mam odnośnie do inspekcji farmaceutycznej. Wprawdzie tu wzrost jest większy, bo o 7,1%, czyli zakładacie państwo większe finansowanie. Ale wydaje mi się, że ze względu na zadania, jakie są nakładane na tę inspekcję, – należałoby być może pomyśleć o dodatkowych środkach albo szukaniu jeszcze dodatkowych źródeł finansowania.

Kolejne pytanie, z innej działki, dotyczy szpitali klinicznych. Założyliście państwo wzrost budżetu szpitali klinicznych o 23% w stosunku do ubiegłego roku. Chciałabym wiedzieć dlaczego.

I to była pula pytań do pana ministra, dotyczących polityki prowadzonej przez ministerstwo.

Teraz mam pytanie do pani rzecznik praw obywatelskich.

Pani Rzecznik...

(*Głos z sali*: Rzecznik praw pacjenta.)

Tak, rzecznik praw pacjenta.

Pani Rzecznik, można mnożyć, jeszcze zwiększać liczbę urzędników dwa, trzy, cztery razy, szczególnie w Warszawie. To jest duża odległość dla klienta i duży problem z dojazdem do państwa. Chociaż pewnie obroni się pani tym, że mamy rozwinięty internet, można zadzwonić. Ale ja chciałabym dać do refleksji taką myśl: czy nie należałoby – w sytuacji, kiedy jest potrzeba zwiększonego finansowania rosnącej liczby zadań rzecznika praw pacjenta – pomyśleć o tym, żeby rzecznik praw pacjenta był bliżej ludzi? Oczywiście powstały komisje przy wojewodach, które będą zajmowały się rozpatrywaniem spraw błędów lekarskich, czyli mają one zawężony zakres swojego działania. Ale rzecznik praw pacjenta, jeżeli ma ambicje i potrzebuje większego finansowania, powinien być bliżej ludzi. Taki jest mój pogląd. I jednocześnie mam pytanie do pana ministra i do pani rzecznik: czy myślicie państwo o koncepcji powrotu rzeczników praw pacjenta przynajmniej do województw? Bo widzimy takie potrzeby.

To była pierwsza pula pytań.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę, pani senator Czudowska.

Senator Dorota Czudowska:

Dziękuję.

Ja mam pytania dotyczące rozdziału 6 „Programy wieloletnie”, a konkretnie „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”. W 2012 r. na ten program utrzymuje się kwotę 250 milionów zł, czyli taką, jaka była poprzednio. To jest minimum zagwarantowane w ustawie sprzed dobrych kilku lat. I moje pierwsze pytanie...

Ministerstwo postanawia przeznaczyć na te programy 250 milionów zł, a jakie – według rozeznania ministerstwa – są potrzeby? Ile nam brakuje? Ile powinniśmy przeznaczyć na program zwalczania chorób nowotworowych – przypominam: ustanowiony ustawą sprzed wielu lat – żebyśmy mogli chociaż trochę powstrzymać rozwój chorób nowotworowych i poprawić ich leczenie?

Następne pytania związane są z programem profilaktyki chorób nowotworowych. Chciałabym uzyskać konkretną odpowiedź na pytanie: jakie środki przeznaczymy w tym roku na skryning mammograficzny, na skryning raka szyjki macicy, na skryning raka jelita grubego i na wczesne wykrywanie – bo u dzieci nie ma mowy o skryningu – niektórych chorób nowotworowych?

Chciałabym także wiedzieć, jaką konkretnie sumę ministerstwo chce przeznaczyć na upowszechnianie wiedzy o przyczynach powstawania nowotworów i w jakiej to ma być formie.

No i jeszcze tak z ciekawości: ilu pracowników ma Ministerstwo Zdrowia? Bo chciałabym sobie porównać, jak to się ma do liczby pracowników rzecznika praw pacjenta. Dziękuję.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Pani Senator.

Pan marszałek Karczewski. Proszę.

(*Senator Stanisław Karczewski*: Ale teraz?)

Tak, bardzo proszę.

Senator Stanisław Karczewski:

Bo to będzie dużo pytań... Dobrze.

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Mam kilka pytań do pana ministra. Chciałabym zapytać, czy jest na bieżąco prowadzona ocena skuteczności czy efektów działania „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”. Jeśli tak, to jakie są te efekty? Jeśli pan minister nie może teraz odpowiedzieć, to prosiłbym o odpowiedź pisemną.

Następne pytanie dotyczy Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie. W programie inwestycyjnym są środki przeznaczone na przeniesienie pawilonu ginekologicznego. Chciałabym się zapytać o to, czy planujecie tam państwo jakieś inne inwestycje – niewątpliwie potrzebne – a jeśli planujecie państwo, to od kiedy.

Następne pytanie – trzecie pytanie, Panie Ministrze – dotyczy „Narodowego programu zwalczania chorób psychiatrycznych”. Jest to program, który uchwaliliśmy w poprzedniej kadencji. Był to olbrzymi sukces, tak to ocenialiśmy. Czy są przeznaczone na ten cel jakieś środki? Bo ja tutaj ich nie znalazłem. Jeśli tak, to proszę powiedzieć jakie. I kilka słów na temat wdrażania tego programu.

Do pana ministra mam jeszcze jedno pytanie, dotyczące pytania, które zadał pan senator Gogacz. Dotyczy ono tych składek na ubezpieczenia zdrowotne, na świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego. Pan minister odpowiedział na to pytanie, ale wydaje mi się, że nie do końca szczegółowo. Gdyby pan spróbował jeszcze raz podejść do tego pytania i przekazać nam więcej

szczegółów. A jeśli jest to niemożliwe, prosilibyśmy o odpowiedź w formie pisemnej, bo to jest dosyć istotne, ważne. Sens tego pytania jest taki: w związku ze sprawą ustawy refundacyjnej usłyszeliśmy, że osób nieubezpieczonych jest taka mała garstka, poniżej 1%. Więc ten 1 miliard zł czy ponad... Chcielibyśmy wiedzieć, w jaki sposób, na kogo i w jakiej formie te pieniądze są przeznaczane.

Piąte pytanie dotyczy mojego pierwszego pytania, a mianowicie stypendiów dla cudzoziemców. Sądzę, Panie Ministrze, że to, o czym pan powiedział, to nie są stypendia. To są zupełnie inne... Albo to jest źle nazwane, że to są stypendia, albo pan odpowiedział mi na to pytanie, używając zupełnie innych kwot. No, stypendium... Ja pytałem się nie tylko o kwoty przeznaczone dla tych studentów, ale konkretnie: co to jest „stypendium dla studenta zagranicznego”? Bo ja słowo „stypendium” definiuję w nieco inny sposób. Być może różnimy się w zakresie zdefiniowania słowa „stypendium”.

I teraz pytanie do pani minister, do pani rzecznik praw pacjenta. Wracamy do tej nowelizacji, o której pani minister mówiła, a która implikuje w tej chwili olbrzymie, wielkie skutki, niekorzystne dla zakładów. Chciałbym się dowiedzieć – mówię tutaj o ubezpieczeniach i o komisjach wojewódzkich – na jakim etapie jest tworzenie tych komisji. Czy te komisje już coś orzekały do tej pory i jakie są wyniki działania tych komisji wojewódzkich? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Marszałku.
To jest kolejna tura pytań.
Proszę pana ministra o odpowiedzi.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek:

Dziękuję.

Patrzę, że tak... Kolejna tura pytań jest dłuższa, mam nadzieję, że będzie do opanowania. Więc po kolei.

Pytania pani senator Hatki. Programy profilaktyczne – jak można spojrzeć – jeżeli chodzi o zwalczanie chorób... przepraszam... Środki na program profilaktyczny dotyczący hemofilii oraz zakup antyretrowirusów co roku podczas planowania budżetu są mniejsze niż w roku poprzednim. Później w trakcie wykorzystywania tych środków są uruchamiane różne rezerwy z Ministerstwa Finansów, środki do wysokości wykonania. Musimy de facto finansować świadczenia, chociażby leczenie antyretrowirusowe osób, które dochodzą... Jest to jednak corocznie dosyć kosztochłonna, znaczna grupa. Co roku tak około sierpnia, września dokonujemy Ministerstwem Finansów w trakcie prac komisji finansów przesunięcia i dofinansowania.

Jeżeli chodzi o politykę profilaktyki, to były jakieś... Chyba źle spojrziałem. Bo jeżeli chodzi o AIDS, to tam jest zmniejszenie...

(Senator Helena Hatka: 99,8%.)

...środków majątkowych, a nie środków na profilaktykę. I dobrze pani senator spojrzała...

(Senator Helena Hatka: Ja na to...)

Tak, rozumiem. Ale to de facto było spowodowane zmniejszeniem środków majątkowych, a tam jest – co prawda nieznaczny, bo wynoszący 1,5% – wzrost wydatków bieżących.

Jeżeli chodzi o ratownictwo medyczne, to ten wskaźnik właśnie pokazuje... Odnośnie do ratownictwa były de facto trzy pytania. I zacznę od końca. Ponieważ wydatki związane z eurocopterami się zakończyły, znacznie spadły wydatki majątkowe. I tylko dlatego spadł wskaźnik. Na bieżące wydatki jest de facto 6,5% więcej niż w roku 2011. Tak, że jest więcej...

(Senator Helena Hatka: Czyli inwestycyjne uległy zmniejszeniu...)

Ale te helikoptery zostały oddane do użytkowania w zeszłym roku i w tym momencie już się ich nie finansuje. Ale w zeszłym roku, o ile dobrze pamiętam, było 290 milionów zł, więc stąd ten znaczny spadek.

Inspekcja sanitarna. Dlaczego jest taki mały spadek? Ano dlatego, że... przepraszam.

(Senator Helena Hatka: Dlaczego mały wzrost.)

Dlaczego jest mały wzrost? A to dlatego... Chciałbym tylko odnieść się do wypowiedzi, że realnie to jest spadek, bo tak sugerowała pani senator. Niestety wskaźnik dotyczący wynagrodzeń, jeżeli chodzi o strefę budżetową, to jest 100%. A gros tych wydatków to są wydatki na wynagrodzenia. Nieznaczny wzrost wydatków majątkowych sumarycznie pokazuje ten wzrost minimalny – powiedzmy – w inspekcji sanitarnej.

(Senator Helena Hatka: Czy mogę zadać dodatkowe pytanie? Czy...)

Głównie...

(Senator Helena Hatka: ...planujecie państwo, ponieważ inspekcja sanitarna...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Wesołość na sali)

(Przewodniczący Rafał Muchacki: Ale bardzo bym prosił, żeby państwo dali mi jednak możliwość prowadzenia tych...)

(Senator Helena Hatka: A czy można zadawać pytania dodatkowe?)

(Przewodniczący Rafał Muchacki: Za chwileczkę będzie można.)

Dziękuję.

Jeżeli chodzi o dochody inspekcji sanitarnej, to – tak samo jak w roku 2011 – te dochody, wpływy są przekazywane oczywiście do Ministerstwa Finansów. Później jednostki występują do ministerstwa – ogólnie przechodzą całą drogę przechodzą do Ministerstwa Finansów – i te środki są przekazywane, uruchamiane przez ministra finansów. Prawdą jest, że jest to opóźnienie w stosunku do tego, gdyby miały bezpośrednio, tak jak to było wcześniej, dochody własne, ale w większości te dochody wracają do tychże inspekcji poprzez wojewodów i całą tę ścieżkę.

Jeżeli chodzi o inspekcję farmaceutyczną, to jednak jest realne zwiększenie w stosunku do roku 2011 o 7% całości. Ale to wynika głównie ze skutków, które zaistniały w roku 2011. Tam przyznano dodatkowe etaty i po prostu, skoro były etaty, to w tej chwili przeznaczono środki na etaty. Wydatki majątkowe są na nieco niższym poziomie, niż były w roku poprzednim. Ale w przypadku inspekcji

farmaceutycznej jest tak, że dodatkowe źródła finansowania, być może w ogóle nawet trzeba będzie lekko zmienić strukturę... Nie chodzi nawet o wzrost wydatków, tylko wiadomo, że inspektorzy są też u wojewodów i jednak ta organizacja... Mieliliśmy ostatnio kilka przykładów chociażby wywożenia z Polski niektórych produktów farmaceutycznych i dopiero załapało... Tak, trzeba trochę popracować nad tym systemem, jesteśmy na etapie prac. Pytanie, czy zrobimy tak, jak jest obecnie w przypadku GIS, że główny inspektor sanitarny nadzoruje merytorycznie wszystkie sanepidy w Polsce, a te wojewódzkie i powiatowe podlegają bezpośrednio wojewodom. Chodzi o lokalne... Więc jesteśmy w trakcie opracowywania tego, można powiedzieć. Jeżeli będą zmiany, to będą one ustawowe i będą przechodziły również przez państwa komisję i wtedy będziemy dyskutować.

Jeżeli chodzi o szpitale, to te inwestycje... Tu nie chodzi o przekazanie środków. Wzrost jest dlatego, że inwestorzy, którymi są przeważnie uczelnie, mają programy wieloletnie – te, o których wspominałem – i po prostu taki jest harmonogram. Jeżeli po długich bojach – w sensie: przetargu, rozstrzygnięcia – podpisano z wykonawcą umowę, to niestety trzeba zapłacić za te prace budowlane.

I oczywiście w tej całej kwocie jest też znaczny wzrost, liczba trochę oszalałająca, jeżeli chodzi o procent, bo jest to 662% środków unijnych. To jest de facto tylko 12 milionów zł, ale procentowo wydaje się bardzo dużo.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące Rzecznika Praw Pacjenta, czy planujemy... itd., to nie planujemy.

Na pytanie pani senator Czudowskiej o liczbę pracowników, których ma w tej chwili minister zdrowia odpowiem tak: to jest pięćset siedemdziesiąt sześć etatów, z czego pięćset trzynaście etatów to członkowie służby cywilnej, pięćdziesiąt sześć etatów nie jest objętych mnożnikowym systemem wynagradzania, sześć etatów to kierownicze stanowiska państwowe i jeden etat to grupa żołnierzy zawodowych.

Jeśli chodzi o pytanie pana senatora Karczewskiego...
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Zaraz do tego się odniosę, pan senator też pytał o narodowy program...

(*Głos z sali: To prawda.*)

Zacznę jednak od Instytutu Matki i Dziecka. Dziękujemy bardzo, że zauważyli państwo te prace, jakie są wykonane dzięki Ministerstwu Zdrowia. Zakończenie planowane jest w roku 2013. Tam jest kwota 8 milionów zł. I powiem tak: dziś nie można przeinwestować, bo w tym momencie działalność samego instytutu byłaby zachwiana. Zresztą jesteśmy w kontakcie z dyrekcją...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Zresztą... Potrzeby są, tak powiem.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Potrzeby są, planowane są inwestycje, ale nie można...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Poważnie mówiąc, trzeba uważać, żeby nie zatkać tego instytutu, żeby on mógł też przychodzić... Tak.

Teraz stypendium. Co to jest stypendium? Przede wszystkim, żeby dostać stypendium, trzeba spełnić pewne warunki. To nie jest tak, że cudzoziemcy przychodzą i dostają pomoc materialną. Kandydaci do stypendium muszą zdać egzamin wstępny i posługiwać się językiem

polskim na poziomie komunikatywnym. Studenci uczestniczący w rocznym kursie języka polskiego w Studium Języka Polskiego też mają dofinansowanie. Komisja ocenia każdego kandydata. To stypendium to są środki finansowe przekazywane miesięcznie na de facto kształcenie, na wsparcie bytu socjalnego tego studenta.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to na szczególne pytania dotyczące „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” odpowie pani dyrektor Strzemieczna.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Bardzo proszę.

Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Zdrowotnej w Ministerstwie Zdrowia Agnieszka Strzemieczna:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo!

Na działania profilaktyczne w ramach programu nowotworowego przewidziane jest 60 milionów zł. Obejmuje to również program wczesnego wykrywania raka szyjki macicy, raka jelita grubego, raka piersi. Jeśli chodzi o badanie efektywności programów, to co roku przekazywane jest do Sejmu sprawozdanie z realizacji programów. Wykazywana jest w nim na przykład liczba wykrytych raków szyjki macicy czy piersi. Ten odsetek się zwiększa. Zwiększa się również odsetek osób biorących udział w programach, na przykład w 2011 r. badanie kolonoskopowe wykonano u ponad czterdziestu tysięcy osób. Jeśli chodzi o badania kolonoskopowe, to odsetek przeżyć pięcioletnich od początku lat dziewięćdziesiątych wzrósł z 26% do 46%. Wzrasta też systematycznie liczba wykrywanych nowotworów zarówno szyjki macicy, jak i piersi.

Jeśli chodzi o inwestycje w ramach programu, czy jest to monitorowane... Zwiększyła się na przykład liczba osób korzystających z radioterapii. O ile w 1999 r. było to około czterdziestu tysięcy osób, o tyle w 2010 r. ze świadczeń z zakresu radioterapii korzystało siedemdziesiąt cztery tysiące osób. Czas oczekiwania na radioterapię skrócił się z ośmiu, dziesięciu tygodni w 1998 r. do czterech, pięciu tygodni w tym roku. Rozszerzono bazę placówek, w których te świadczenia są udzielane. Wymieniono stary, przestarzały sprzęt, w tej chwili ten sprzęt jest już nowoczesny. Mamy wskaźnik zbliżony do wymogów europejskich, jeszcze nie mamy trzystu tysięcy osób na jeden aparat, w tej chwili trzysta czterdzieści tysięcy osób przypada na jeden aparat. Te efekty są monitorowane, sprawdzane jest co roku, jakie efekty daje realizacja programu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym powiedzieć, że może byłoby dobrze, gdybyśmy jedno z posiedzeń Komisji Zdrowia poświęcili „Narodowemu programowi zwalczania chorób nowotworowych”. Nie wiem, czy się państwo ze mną zgodzą. Tak

zrobimy, Pani Senator. Tak byłoby dobrze, bo wiemy, że państwo od lat przekazuje Sejmowi dane dotyczące realizacji programu, wykrywania i profilaktyki raka szyjki macicy czy piersi i wykonanych kolonoskopii. Jeśli to nie byłoby problemem, bardzo bym prosił, żeby nasza senacka Komisja Zdrowia też otrzymała taką informację. Zwłaszcza że w tej komisji jest trzech onkologów, więc te problemy są dla nas bardzo istotne. Moja sugestia byłaby taka... Na posiedzeniu Komisji Zdrowia będziemy o tym mówili. Trzeba się zastanowić, czy tego programu narodowego, który obowiązuje od 2005 r. i jest przewidziany na dziesięć lat, nie trzeba będzie wydłużyć przynajmniej o jakieś pięć lat. Proponuję jednak, żebyśmy poświęcili temu osobne posiedzenie komisji.

Pan minister Rzemek, proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek:

Dziękuję.

Jeśli będą jakieś szczegółowe pytania odnośnie do tego programu, to chętnie prześlemy na piśmie szczegółowe dane, z wykazem, bo mówimy o budżecie i, szczerze mówiąc, aż takich szczegółów ze sprawozdania nie pamiętam, a nie mam go ze sobą. Jeśli pani senator poprosi, to...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Tak, tak, Pani Senator.

Senator Dorota Czudowska:

Dziękuję.

Zadałam konkretne pytanie, nie wiem, czy pani minister je zanotowała. Oczywiście nie pytam o efektywność programu, bo to mniej więcej śledzę ze względów zawodowych. Proszę nie mówić o postępach, bo mogłabym zacząć państwa atakować państwa własną bronią. Jeśli w ogóle mówimy o skryningu, to powinno być nim objęte przynajmniej 70% populacji, żebyśmy mogli mówić o jakimś sukcesie. Proszę przeczytać, jakie mamy wskaźniki. W tym roku chcemy osiągnąć 41% dla raka piersi, 29% dla raka szyjki macicy i trzydzieści sześć tysięcy wykonanych badań kolonoskopowych w ramach skryningu jelita grubego. Efektywnością to się jeszcze nie chwalamy, bo jesteśmy daleko w tyle za światem, jeśli chodzi o przygotowanie i realizację programu walki z chorobami nowotworowymi.

Moje pytania były dość konkretne i myślę, że otrzymam odpowiedź na piśmie. Pytam o to, jeszcze raz powtórzę, ile pieniędzy konkretnie chcemy przeznaczyć na skryning mammograficzny, ile na skryning raka szyjki macicy, ile na skryning jelita grubego, ile na dzieci oraz ile – i w jakiej formie – na szerzenie wiedzy na temat zapobiegania rakowi. To jest bardzo ważne, bo jeśli będziemy mówić o tym, że trzeba szerzyć wiedzę, ale nie będziemy podawać, w jaki sposób chcemy to zrobić, ile chcemy na to przeznaczyć pieniędzy i kto będzie to realizował, to będziemy mogli sobie tak mówić do końca świata.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję. Tak jak powiedzieliśmy, jedno posiedzenie Komisji Zdrowia poświęcimy „Narodowemu programowi zwalczania chorób nowotworowych”.

Pani minister Kozłowska.

Rzecznik Praw Pacjenta Barbara Kozłowska:

Dziękuję.

Odpowiadam na pytanie pani senator Hatki. Uważam, że rzecznik praw pacjenta powinien być naprawdę bliżej ludzi i myślę też o stworzeniu w przyszłości takiego stanowiska w centrach zdrowia publicznego. To wymagałoby przede wszystkim nowelizacji mojej ustawy i większych środków, bo w ramach tych środków, które obecnie posiadam, nie mogłabym tego zrobić.

Co jeszcze przemawia za tym, że warto coś takiego zrobić? W 2006 r., po nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, organizowałam sieć rzeczników praw pacjenta szpitala psychiatrycznego. Ci rzecznicy działają bezpośrednio w szpitalach i ich praca przekłada się przede wszystkim na lepszą sytuację pacjenta, który cierpi na chorobę psychiczną. Na pewno mają państwo niejednokrotnie okazję obserwować, jakie namacalne efekty to przynosi. Tak jak powiedziałam, chciałabym w przyszłości coś takiego zrobić, ale żeby to zrealizować, muszę mieć możliwości finansowe.

Kolejne pytanie, pana senatora, odnosiło się do działalności komisji wojewódzkich. Do tej pory rozpatrywana była jedna sprawa, w Kielcach, ale była oddalona, ponieważ nie spełniała kryteriów. W zapisach dotyczących działalności komisji wojewódzkich jest zapisane, że komisja może rozpatrywać sprawy, zdarzenia, które miały miejsce po 1 stycznia 2012 r. W związku z tym dopiero spodziewamy się napływu tych spraw do komisji. Na razie komisje organizują się, tworzą regulaminy, wybierają przewodniczących. Dlatego nie ma jeszcze napływu spraw. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Pani senator Chybicka. Proszę.

Senator Alicja Chybicka:

Chciałabym zapytać, czy w budżecie „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” przewidziano szczepienia przeciwko HPV dla dziewczynek i czy w ogóle jakaś suma została na ten cel przewidziana. Jest tam ogólnie napisane o profilaktyce raka szyjki macicy, ale nie jest określone, czy tylko cytologia jest przewidywana.

Drugie pytanie: czy, a jeśli tak, to w ramach czyjego budżetu – Rzecznika Praw Pacjenta czy Ministerstwa Zdrowia – przewidziano sfinansowanie procedur ratujących życie, za które nie zapłacił Narodowy Fundusz Zdrowia? Są to procedury, które były określane przez ministra zdrowia jako priorytetowe. Czy pan minister mógłby powiedzieć,

na jaką kwotę zalega Narodowy Fundusz Zdrowia za procedury ratujące życie za rok 2011? Czy w ogóle w budżecie na rok 2012 przewidziany jest jakiś fundusz ratunkowy? Podejrzewam, że w najbliższych miesiącach przetoczy się olbrzymia batalia w tej sprawie.

Zbieram dane z ośrodków onkologicznych dla dzieci i dorosłych i mogę powiedzieć, że ośrodkowi, którym mam zaszczyt kierować, narodowy fundusz za procedury ratujące życie nie zapłacił 4 milionów zł. W Krakowie nie zapłacił 2 milionów zł, podobnych kwot nie zapłacił również innym ośrodkom. To są dosyć duże środki. To będzie skutkowało tym, że konkretni pacjenci będą się zwracać do rzecznika praw pacjenta, bo dyrekcja będzie żądała utrzymania się w limitach, których – jak Ministerstwo Zdrowia wielokrotnie zapewniało – dla chemioterapii, onkologii miało nie być. Czy jakiś fundusz ratunkowy jest przewidziany? Sytuacja w narodowym funduszu jest taka, że te świadczenia, o których mówili pani minister Ewa Kopacz i pan prezes Paszkiewicz, miały być finansowane ze środków tak zwanej rezerwy narodowego funduszu. Ponieważ narodowy fundusz kreował taką politykę... Ja mam już pisemne polecenie zwrócenia się do sądu w sprawie zaległości za rok 2010, w którym to roku też były obietnice, że wszystkie świadczenia ratujące życie będą zapłacone, a nadal nie są. Czy sąd jest jedynym miejscem odwołania? Mnie się wydaje, że budżet Ministerstwa Zdrowia jako jednostki, która kreuje politykę zdrowotną w tym kraju, powinien przewidywać taką sytuację. Albo w ustawie, w której jako świadczenia nielimitowane znajdują się porody i kardiologia inwazyjna, musi znaleźć się także onkologia i inne procedury ratujące życie. Wszystko można odwrócić, ale jak ktoś przejdzie na tamtą stronę, to z powrotem się go nie odwoła.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Pani Senator.
Proszę, pan senator Gogacz.

Senator Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Mam następujące pytanie... W związku z rozdziałem dotyczącym programu polityki zdrowotnej chciałbym zapytać pana ministra i państwa, którzy przyszedli z ministerstwa, o to, co zawiera w sobie definicja polityki zdrowotnej. Jak rozumiem, jest to coś, za co bardziej odpowiada ministerstwo niż Narodowy Fundusz Zdrowia, to znaczy: kształtowanie postaw prozdrowotnych, profilaktyka, style życia, zdrowie publiczne. To wielki dział, na który zwracają uwagę i Światowa Organizacja Zdrowia, i Unia Europejska w dokumentach, które są prezentowane. Bardzo mocno podkreśla się rangę zdrowia, także jako kapitału ludzkiego. Wydaje się, że ta ranga coraz bardziej wzrasta. Chciałbym zapytać, czy to, co dotyczy kształtowania stylów życia itd., zawiera się tylko w tym rozdziale 85149, czy też jest jeszcze ukryte w programach. Widzimy, że realizowane są programy ze środków Unii Europejskiej. Być może te programy zawierają takie zadania, takie stawiają sobie cele, żeby uczyć tych stylów życia i zmniejszać zachorowalność. To pierwsze pytanie.

Drugie pytanie związane jest z programami zdrowotnymi. Zwróciłem uwagę na to, że o ile ogółem środki wzrosły o 17,6%, o tyle w dziale „Wydatki płacowe” w tej pozycji jest zaznaczone, że tu mamy zero środków. Porównałem to z programami, które w szerokim sensie również są programami polityki zdrowotnej: dotyczą zwalczania narkomanii, przeciwdziałania alkoholizmowi; to wszystko są programy polityki zdrowotnej. I w nich są etaty, co wydaje się oczywiste. Jest ponad trzydzieści etatów w narkomanii, ponad trzydzieści w alkoholizmie. Moje pytanie jest takie: czy nie wydaje się państwu, że w związku z tym, że profilaktyka, prewencja, programy polityki zdrowotnej są na świecie tak bardzo ważne, w pozycji „Wydatki płacowe” powinny jednak być na to przeznaczone środki?

Trzecie pytanie dotyczy programu monitorowania stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej – to jest tak pięknie napisane z przymiotnikiem „polskiej”, oczywiście bardzo się z tego cieszę. Natomiast...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Oczywiście można postawić pytanie, dlaczego taki przymiotnik jest użyty.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Moje pytanie jest takie: dlaczego program monitorowania stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej został zmniejszony... Chodzi o to, że środki przeznaczone na ten cel stanowią 71,2% środków z poprzedniego roku. Chciałbym zapytać, dlaczego tak jest. Pytałem o to przedstawicieli Narodowego Funduszu Zdrowia w związku z interwencjami lekarzy dentyków, którzy musieli zlikwidować swoje gabinety w szkołach, ponieważ nie wytrzymali konkurencji z innymi zakładami stomatologicznymi, jako że gabinety szkolne zostały postawione w takiej samej sytuacji jak wszystkie inne zakłady dentystyczne. Jest to niby zgodne z ustawą o Narodowym Funduszu Zdrowia, jak to stwierdził pan prezes. Czy nie wydaje się państwu, że skoro jest taki program, to nie powinno się zmniejszać środków na jego realizację, a wręcz przeciwnie – należałoby je zwiększyć lub doprowadzić do tego, żeby Narodowy Fundusz Zdrowia, jeśli państwo mają na to wpływ, wydzielił środki przeznaczone na wsparcie szkolnych gabinetów stomatologicznych?

Chciałbym zgłosić w związku z tym dwie poprawki. Jedna poprawka dotyczy przeznaczenia środków w wysokości 150 milionów zł z rezerwy celowej w części 83...

(Głos z sali: Nie, chyba 15 milionów. Czy to jest 150 milionów zł?)

150 milionów zł.

(Głos z sali: Aha, przepraszam.)

...W części 83 „Rezerwy celowe” poz. 8, na utworzenie nowej pozycji pod nazwą „Wieloletni krajowy program wprowadzania gabinetów lekarskich i stomatologicznych w szkołach”.

Przy okazji chciałbym zgłosić również drugą poprawkę. W części 83 „Rezerwy celowe” poz. 8, „Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich” zmniejsza się wydatki o kwotę 15 milionów zł i przeznacza się ją na utworzenie nowej pozycji w tej części pod nazwą „Krajowy wieloletni program leczenia niepłodności”. To też mieści się w programach polityki zdrowotnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję.

Jeszcze dwie osoby chciałyby zabrać głos: pani senator Hatka i pan senator Karczewski... Jeszcze pan senator Kraska.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zadać pytanie? Skoro nie, to pozwolą państwo, że...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chodzi o to, Panie Marszałku, że jesteśmy trochę ograniczeni czasowo.

Poproszę teraz pana ministra o odpowiedź, dobrze? A potem będzie ostatnia seria pytań.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek:

Dziękuję.

Jeśli chodzi o pytanie pani senator Chywickiej, to nie przewidujemy szczepienia przeciw HPV, tylko cytologię. Jeśli chodzi o nadwykonania, to przez państwa komisję będzie omawiany plan finansowy Narodowego Funduszu Zdrowia i również tam jest...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

O, przepraszam. Komisji finansów... Tak jest, przepraszam. W komisji finansów w Sejmie omawiany jest plan finansowy i dopiero wtedy jest zatwierdzany przez ministra finansów, po opinii komisji finansów. Podczas obrad odbywa się dyskusja na temat realizacji planu, co roku padają pytania o tak zwane nadwykonania, czyli wykonane świadczenia ponadumowne. Czy minister zdrowia ma rezerwę? Narodowy Fundusz Zdrowia ma teoretycznie 61 miliardów zł, a minister zdrowia ma skromne 4 miliardy zł, więc jest to kropla w morzu potrzeb. Narodowy Fundusz Zdrowia jest uzależniony od wpływu składek, od ustawy o rolnikach, która niedawno była rozpatrywana. Więcej wpływów nie ma i żeby pokryć potrzeby, musi wygospodarować jakąś część tych środków. Oczywiście ma pewną część, tak zwaną rezerwę, w wysokości 1% rocznie, przeznaczaną na świadczenia finansowane... Należy jak najbardziej patrzeć, jak ona zostanie wydana.

Jeśli chodzi o rok 2010, to przyjęte jest, że Narodowy Fundusz Zdrowia po upływie roku, po zakończeniu roku, w którym się rozlicza, może zawrzeć ugodę z podmiotem już tylko w sądzie. Te ugody są takie, że są zawierane przedsądowo. Narodowy Fundusz Zdrowia ma taką procedurę, ponieważ NIK wykazał, bodajże za rok 2009 czy 2008, nie pamiętam, że gdyby NFZ zawarł ugodę po zakończeniu roku poprzedniego i ugoda dotyczyłaby tak zwanych nadwykonań z roku poprzedniego, to umowa już wygasła i nie było do czego się odnieść. Prawnicy przyjęli sugestię NIK, żeby takie sprawy rozstrzygać głównie na drodze sądowej.

Odpowiadając na pytania pana senatora Gogacza, zaznaczę, że nie tylko minister zdrowia wpływa na politykę zdrowotną. Ma pan rację, że kształtowanie stylów życia powinno być, ale to obejmują w tej chwili programy ministra edukacji dotyczące zdrowego odżywiania w szkołach,

czyli „Szklanka mleka”, żywność... To wszystko można byłoby zaliczyć do tej profilaktyki i uczenia społeczeństwa, jak zdrowo się odżywiać. Minister zdrowia ma w tym programie... ma kilka, jak chociażby otyłość dzieci, cukrzyce, program 45+. Jeszcze dodatkowo inspekcja sanitarna prowadzi programy profilaktyczne. Trzeba byłoby szerzyć w ochronie zdrowia nie tylko edukację społeczną, naukę... Te programy, które są w rozdziale, są określone na podstawie art. 48 ustawy o świadczeniach.

Jeśli chodzi o gabinety w szkołach, to nie przewidujemy takiego programu, dlatego że Narodowy Fundusz Zdrowia... Są rozporządzenia, tak zwane koszykowe, i ustawa o świadczeniach, która zobowiązuje do zakupu dobrej jakości i... Nie można też powiedzieć, że gabinety prowadzone w szkołach były najlepsze. Zdarza się, że wygrywają gabinety w szkołach, w których dyrektorzy udostępnił pomieszczenia normalnym podmiotom, nie jakimś... to znaczy podmiotom komercyjnym, tak to nazwijmy. One walczą o kontrakt, zapewniają ten dostęp. Z drugiej strony chciałbym przypomnieć dyskusję – nie wiem, czy państwo ją pamiętają – czy małe dziecko może przyjść do gabinetu samo. Powiem szczerze, że kiedy byłem dyrektorem i miałem dwa gabinety w szkołach, to był z tym problem, ponieważ nauczycielki, które musiały z dziećmi przyjść, nie chciały tego robić i dyrektorzy mieli z tym kłopot. To też jest... Ja rozumiem, że ważna jest bliskość, ale w większości przypadków rodzice byli ściągani do tej szkoły, żeby być przy tym dziecku – mówimy o dzieciach w podstawówce – w trakcie zabiegów dentystycznych. Narodowy Fundusz Zdrowia nie zwraca uwagi na to, czy gabinet znajduje się w szkole, czy nie. Ma wyznaczone warunki i na tej podstawie...

To chyba wszystkie pytania z tej tury.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę bardzo, pani senator Hatka.

Senator Helena Hatka:

Chciałabym dopytać pana ministra. Wrócę do inspekcji sanitarnej. W materiałach są szczegółowe tabele, które pokazują finanse tej instytucji. Ponieważ jednak problem narasta od wielu lat, zwłaszcza w ostatnich dwóch latach – niewątpliwie badali państwo tę sytuację, bo weszły przecież w życie przepisy związane ze zmianą ustawy o finansach publicznych, które uniemożliwiają inspekcji wprost zatrzymywanie pieniędzy, które były wcześniej pozyskiwane – byłabym żywo zainteresowana bardziej szczegółową analizą finansową. Rozmawiam z panem ministrem, który jest finansistą, i pytam, czy byłoby możliwe, w sytuacji, kiedy jest tak mały wzrost budżetu, przy porównaniu roku 2012 z 2011, otrzymanie bardziej szczegółowych informacji na temat budżetu sanepidu. Zbadałabym nie tylko budżety wojewodów, ale też trendy. Jeśli mogę podpowiedzieć, to interesuje mnie szczególnie to, jaki był trend u Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie w ciągu ostatnich trzech lat, czy jego budżet spadał, czy wzrastał, jak wyglądała jego sytuacja, i jakie były trendy na poziomie

poszczególnych województw. Wtedy będziemy wiedzieli, jaką mamy sytuację w inspekcji sanitarnej. Łatwiej by mi się też pracowało nad tym budżetem, ponieważ w przeszłości, kiedy byłam wojewodą, widziałam pewne problemy, które tam występowały. Myślę, że to dotyczyło nie tylko mojego regionu. Proszę o pisemną analizę. Jeśli dałoby się to zrobić szybko, byłoby świetnie, wiem, że teraz państwo nie dysponują tymi danymi. To jest moja prośba i moje pytanie.

Moje kolejne prośby dotyczą profilaktyki AIDS, narkomanii i alkoholizmu. Żywo mnie interesuje to, jakie zadania były realizowane za środki publiczne i jak pracują te fundusze. Chciałabym otrzymać takie szczegółowe informacje, oczywiście też na piśmie, bo rozumiem, że tutaj państwo nie mają tych szczegółowych informacji.

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję.

Pan marszałek Karczewski.

Senator Stanisław Karczewski:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Najpierw może zwróć się do pana przewodniczącego, ponieważ, jak widać, pojawia się bardzo dużo różnych pytań, wykraczających poza omawiany budżet Ministerstwa Zdrowia. Mam prośbę do pana przewodniczącego i do pana ministra. Mianowicie było planowane posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia z udziałem ministra i przedstawicieli ministerstwa. Z powodu przesunięcia obrad zostało one odroczone, ale bardzo gorąco apelowałbym do pana przewodniczącego o zwołanie takiego posiedzenia. Sam czuję taką wewnętrzną potrzebę i myślę, że panie i panowie senatorowie również z dużą przyjemnością spotkaliby się z przedstawicielami ministerstwa. Dodam – to już złośliwie politycznie – Panie Przewodniczący, że ostatnie takie spotkanie mieliśmy w 2005 r. ze świętej pamięci ministrem Religii. Później już takich spotkań niestety nie było, a widać z zadawanych pytań i z naszej aktywności, że jest taka potrzeba. Tak że bardzo proszę pana ministra i pana przewodniczącego o zorganizowanie takiego posiedzenia Komisji Zdrowia i zarezerwowanie na to większej ilości czasu, żeby to nie było w piątek o godzinie 15.00. Kiedyś na wniosek senatorów Prawa i Sprawiedliwości mieliśmy takie posiedzenie i pamiętam, że do tej sali o godzinie 15.15 na cztery minuty albo na sześć przyszła pani minister Kopacz, później wyszła i de facto nie mieliśmy takiego spotkania. Bardzo prosiłbym o zorganizowanie takiego posiedzenia.

Nie będę zadawał teraz więcej pytań, przeniosę je na to przyszłe posiedzenie. Prosiłbym tylko pana ministra o to... Bardzo mnie interesuje kwestia stypendium i prosiłbym o poświęcenie uwagi temu problemowi. Uważam, że stypendium może być albo dla tych studentów, którzy się wyróżniają w nauce, albo dla tych, którzy nie radzą sobie pod względem finansowym, czyli stypendium bytowe. Jeśli kształcimy u siebie studentów z zagranicy, to naprawdę nie rozumiem, dlaczego przeznaczamy w budżecie

ministerstwa trzykrotnie większą kwotę na stypendia dla nich niż dla studentów polskich. To jest podłoże tego pytania. Bardzo bym prosił... Nie oczekuję w tej chwili odpowiedzi, bo rozumiem, że nie jest ona prosta. Prosiłbym bardzo o przygotowanie się do odpowiedzi na to pytanie w przyszłości.

Nie powiedział pan minister jeszcze o Narodowym Programie Zwalczania Chorób Psychiczych, prosiłbym więc o odniesienie się do tego. Prosiłbym też o odpowiedź – już w formie pisemnej – na pytanie, które zadał pan senator Gogacz, a które ja powtarzam. Pan minister nie odpowiedział na pytanie o ten 1 miliard zł, który jest przeznaczony na dofinansowanie świadczeń zdrowotnych dla pacjentów nieubezpieczonych.

To są moje nie tyle pytania, ile postulaty, apele, prośby. Pytanie na teraz, Panie Ministrze, jest jedno i dotyczy ono Narodowego Programu Zwalczania Chorób Psychiczych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Marszałku. Myślę, że wspólnie z państwem ustalimy termin tego posiedzenia komisji.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, Panie Marszałku, ale chodzi o to, żeby to nie był piątek o godzinie 15.00.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, myślę, że ministerstwo przychylnie do tego się ustosunkuje i spotkamy się w dobrym terminie.

Proszę, pan senator Kraska.

Senator Waldemar Kraska:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, mam dwa krótkie pytania.

Rok 2017 będzie pierwszym rokiem, kiedy nie będzie stażu podyplomowego. Rektorzy uczelni medycznych postulowali, żeby przyznano im środki finansowe na zmianę programów. Czy ministerstwo opracowało taki program dotyczący zmian pracy uczelni, które miały dostosować swoje programy nauczania do tego, że nie będzie stażu, i czy są przewidziane na ten cel jakieś środki finansowe? To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie dotyczy planów wieloletnich. Przeglądając inwestycje, w których ministerstwo partycypuje, na przykład w Krakowie, zauważyłem, że inwestycja ta trwa od roku 2006, czyli już właśnie sześć lat, a proces zaawansowania jej realizacji wynosi 9%. Czy ministerstwo ma jakieś długookresowe plany budowy, to znaczy na dziesięć, dwadzieścia lat? Czy nie lepiej byłoby przeznaczyć te środki na kilka wiodących inwestycji, zamiast prowadzić budowy przez tyle lat? Myślę, że wtedy te koszty byłyby zdecydowanie mniejsze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zamknęliśmy serię pytań.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Cezary Rzemek:**

Dziękuję.

Mam tylko pytanie do senatora Karczewskiego. Co do tych osób nieubezpieczonych powiedziałem o świadczeniach, jakie finansujemy przez NFZ. Czy chodzi o kwotę, jaką jest 1 miliard... przepraszam, 1 milion...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Czy na składki?)

Czy na składki? Ja odpowiadałem... Zrozumiałem, że chodzi o świadczenia, jakie były udzielane tym osobom przez NFZ, i tak odpowiedziałem.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Czy chodzi o składki?)

(Senator Stanisław Karczewski: Ale struktura, to znaczy procentowo...)

Tak, ale chodzi o strukturę wydatków, które są przeznaczane na świadczenia wykonywane przez podmioty lecznicze, przez nas i NFZ finansowane, czy na składki, które my płacimy za nieubezpieczonych?

(Głos z sali: Są dwa rodzaje.)

Odpowiedziałem tak, że na jedno i dlatego...

(Senator Stanisław Karczewski: To jedno i drugie.)

Dobrze. Odpowiem na piśmie na jedno i drugie...

(Senator Stanisław Karczewski: A ten program?)

Zaraz do tego dojdziemy.

Zacznę od pytania pani senator Hatki o inspekcję sanitarną, organy wojewódzkie i główną inspekcję. Ostatnio... Dokładnie nie odpowiemy na to pytanie, bo – jak państwo wiedzą – niedawno była zmiana podziału. Najpierw wszystkie stacje sanitarne podlegały Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, de facto ministrowi zdrowia, później przeszły do wojewodów, a inspektor przejął stacje graniczne. Postaram się zebrać i przesłać jak najszczegółowsze informacje dotyczące ostatnich trzech lat, na pewno pani senator otrzyma szczegółowe informacje.

Jeśli chodzi o zmiany związane ze stażami w 2017 r., to zmiana standardu kształcenia jest opracowana i wysłana do ministerstwa nauki do zatwierdzenia, więc na tym etapie... Zobaczymy, czy ministerstwo nauki to zatwierdzi. Zobaczymy też plany związane z inwestycjami. Prawdą jest, że było raz zapytanie rektorów uczelni o inwestycje, ile by potrzebowali, gdyby... Proszę mi wierzyć, że to kwota 9–215 milionów zł przy prawie tej samej liczbie studentów, więc...

(Głos z sali: Na uczelni?)

Tak, na uczelni. Takie były życzenia. Później już ci sami rektorzy zmieniali kwoty. Najpierw chcemy ustalić poziom, jaki będzie po opracowaniu zmian, porozmawiać z rektorami na posiedzeniu KRAUM, usiąść spokojnie z kanclerzami, policzyć, ile to będzie...

(Głos z sali: W tym roku nie ma tego w budżecie?)

W tym roku nie. Są 3 miliony zł, ale to są pieniądze na opracowanie dokumentacji, nie na zakupy. To są centra symulacji medycznej i koncepcje z tym związane, czyli de facto ten projekt.

Jeśli chodzi o Kraków, to nie powiem panu... Jakaś ściółka, bakteria czy coś, tam są drzewa i niestety ekolodzy powiedzieli, że...

(Głos z sali: Jakiś robaczek.)

...jakiś robaczek – przepraszam za to niefachowe określenie – zamieszkuje tam i tych drzew...

(Głos z sali: Sprawa jest w sądzie.)

Tak, sprawa jest w sądzie, już bodajże trzeci rok teraz się zaczyna. Ekolodzy... Sąd jest niezawisły, pracuje w tempie, jakie sam sobie narzuca. Zezwolenie na budowę było wydane już wcześniej, niestety termin minął i musiało być...

Pismenne odpowiedzi na pozostałe pytania oczywiście prześlemy.

A, zdrowie psychiczne. Jeśli można, Panie Przewodniczący, proszę o odpowiedź Kubę Sękowskiego.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Tak. Bardzo proszę.

**Naczelnik Wydziału
Psychiatrii i Patologii Społecznych
w Departamencie Zdrowia Publicznego
w Ministerstwie Zdrowia
Kuba Sękowski:**

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Kuba Sękowski, naczelnik Wydziału Psychiatrii i Patologii Społecznych, Departament Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia.

W pierwszej kolejności bardzo dziękuję za pytanie o Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, dlatego że to pozwala wyciągnąć tę kwestię, ten element życia społecznego z pewnego cienia i szerzej przedstawić. Odpowiedź wprost na pytanie dotyczące alokowanych w związku z tym programem środków pragnę poprzedzić jednym stwierdzeniem, a mianowicie tym, że analiza tego problemu wymaga uświadomienia sobie, jaki charakter prawny ma Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. To nie jest program zdrowotny, czyli program określonych działań, do których przypisany jest konkretny budżet. To nie jest zadanie jednej jednostki organizacyjnej, w związku z czym można by uznać, że cały jej budżet to budżet Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Jest to po prostu strategia, którą całość władz publicznych, poprzez rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, nałożyła na prawie trzy tysiące podmiotów realizatorów. Realizatorami narodowego programu są zarówno samorządy gminne, powiatowe, wojewódzkie, jak i wskazani w nim ministrowie. W związku z tym odpowiedź na pytanie, jakie środki są przeznaczane na realizację zadań przewidzianych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego, wymagałaby prześledzenia planów finansowych, budżetów wszystkich tych jednostek i wyodrębnienia tam środków przeznaczonych na realizację zadań przewidzianych w harmonogramie tego programu.

Dla przykładu, w Ministerstwie Zdrowia zadania ministra właściwego do spraw zdrowia przewidziane harmonogramem realizacji programu mieszczą się w kilku jednostkach klasyfikacji budżetowej. Są to między innymi zadania zlecane organizacjom w trybie ustawy o działal-

ności pożytku publicznego i o wolontariacie, ponieważ na ten rok planujemy zlecenie realizacji części działań o charakterze informacyjno-promocyjnym organizacjom pozarządowym. Są to też działania mieszczące się w tak zwanej pozostałej działalności, czyli w wydatkach samego ministerstwa, reprezentowanego przeze mnie departamentu, przeznaczonych na działania związane z opracowywaniem pewnych koncepcji i ich wdrażaniem zarówno w działalność edukacyjno-promocyjną, jak i w działania naszych jednostek podległych, które w ramach przekazanych im środków realizują pewne zadania. Zatem powiedzenie, jakie środki łącznie są przeznaczane na cały program, wymaga analizy budżetu raczej pod kątem funkcji, zadań i poszczególnych działań niż paragrafów. Nigdy nie będziemy mieli paragrafu, który dotyczy wprost Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Musimy to dekodować po wykonaniu budżetu i to w sprawozdaniu z wykonania budżetu będzie się kryła odpowiedź na pytanie, jakie środki zostały przeznaczone na realizację zadań związanych z programem w poszczególnych rodzajach działalności ministerstwa.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję uprzejmie.

Szanowni Państwo, zamykam tę część posiedzenia.

Przystępujemy do głosowania.

Składam wniosek o przyjęcie bez poprawek projektu ustawy budżetowej na rok 2012 w zakresie ochrony zdrowia.

Kto z członków komisji jest za tym wnioskiem? (5)

Kto jest przeciw? (4)

Wstrzymujących się nie ma.

Dziękuję uprzejmie.

Stwierdzam, że Komisja Zdrowia pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy budżetowej na rok 2012 w zakresie ochrony zdrowia.

Kto ewentualnie na posiedzenie komisji... Czy jest taka konieczność?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie ma, więc nie musimy nad tym głosować. Dobrze.

Dziękuję uprzejmie.

Zamykam ten punkt posiedzenia Komisji Zdrowia.

Członków Komisji Zdrowia proszę o pozostanie na chwileczkę w sali.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Proszę państwa, chciałbym tylko poinformować, że wpłynęły do nas dwa pisma. Jedno jest z Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Szpitali Prywatnych; to wszystko jest oczywiście do wglądu w Komisji Zdrowia. Przewodniczący tego stowarzyszenia proponuje, abyśmy zorganizowali posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia dotyczące konsekwencji wejścia w życie art. 25 ustawy z 15 kwietnia o prawach pacjenta: naszym zdaniem koszty związane z wejściem w życie tej ustawy mogą doprowadzić wiele szpitali do upadku...

Myszę, że możemy coś takiego zrobić. Nie wiem, jakie jest państwa odczucie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czyli są państwo za tym, żebyśmy zwołali takie posiedzenie?

(Głos z sali: O której ustawie mówimy: ustawie o prawach pacjenta?)

Tak, to jest...

(Głos z sali: Art. 25?)

Tak, to jest ta ustawa... Chodzi o to, że może dojść do tego, że wiele szpitali polegnie na tej ustawie. Zdajemy sobie z tego sprawę, na pewno trzeba coś z tym fantem zrobić.

Drugie pismo: uprzejmie informuję, że w 2012 r. z inicjatywy Rządowej Rady Ludnościowej odbędzie się w Warszawie II Kongres Demograficzny, którego hasło brzmi „Polska w Europie”. Czy ktoś z państwa jest zainteresowany wzięciem udziału w tym kongresie? Ten kongres...

(Głos z sali: Ja na pewno.)

Tak, bardzo proszę.

(Głos z sali: Gdzie jest ten kongres?)

Kongres odbędzie się w Warszawie 22–23 marca tego roku.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę państwa, nie ma problemu, tu jest ścisły plan i...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

II Kongres Demograficzny. To jest do wglądu w Komisji Zdrowia, kto z państwa jest zainteresowany, bardzo proszę.

Dziękuję, to wszystko.

Zamykam posiedzenie Komisji Zdrowia.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 49)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii